

«Οι οικολογικές υπηρεσίες, τα κοινωνικά οφέλη και η οικονομική αξία των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων στις περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 στην Κρήτη»

Παρουσίαση
Τεχνικού Ερμηνευτικού Οδηγού
για τις οικοσυστημικές υπηρεσίες των
Προστατευόμενων Περιοχών NATURA 2000 στην Κρήτη.

Βασίλης Σαμαριτάκης
Δασολόγος - Περιβαλλοντολόγος Α.Π.Θ.
MSc Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών

4^η Συνάντηση Ομάδας Κοινωνικών Εταίρων
Ηράκλειο, 17 Ιανουαρίου 2018

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
Διεύθυνση Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών

Τεχνικός Ερμηνευτικός Οδηγός για τις οικοσυστημικές υπηρεσίες των Προστατευόμενων Περιοχών NATURA 2000 στην Κρήτη

- Υλοποίηση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης - Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων – Διεύθυνσης Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών για το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα LIFE13INF/GR/000188 «Οι οικολογικές υπηρεσίες, τα κοινωνικά οφέλη και η οικονομική αξία των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων στις περιοχές του δικτύου Natura 2000 στην Κρήτη» σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κρήτης - Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης και την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία.
- Μέρος της υλοποίησης μίας εκ των δράσεων του προγράμματος (D1: Training seminars for the target audiences), είναι η συγγραφή και έκδοση ενός περιβαλλοντικού φυλλαδίου - τεχνικού οδηγού (Environmental Interpretation Technical Guide), ο οποίος στη συνέχεια θα χρησιμοποιηθεί σε επιμορφωτικά σεμινάρια για στελέχη τουριστικών επιχειρήσεων.

Τι περιλαμβάνει ο οδηγός;

Περιεχόμενα:

- Τι είναι το δίκτυο NATURA2000 και ποιες περιοχές περιλαμβάνει στην Κρήτη.
- Τι είναι οι οικοσυστημικές υπηρεσίες (ecosystem services) – Χαρακτηριστικά παραδείγματα της Κρήτης.
- Ένθετο χάρτη με τις περιοχές NATURA2000 του νησιού με φωτογραφίες των χαρακτηριστικών για κάθε προστατευόμενη περιοχή NATURA 2000 ειδών.
- Τουριστικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στις προστατευόμενες περιοχές (πεζοπορία, ορνιθοπαρατήρηση, καταδύσεις κ.ά.).
- Τι επιτρέπεται και τι όχι στις προστατευόμενες περιοχές.

- **Μέγεθος:** B5 (176 x 250 mm)

Το Δίκτυο NATURA 2000

- Περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με το βασικό νομικό και θεσμικό πλαίσιο της Ε.Ε. που διέπει τις προστατευόμενες περιοχές NATURA.
- Περιγραφή διαδικασίας εφαρμογής του νομικού πλαισίου των 2 οδηγιών που βασίζεται το δίκτυο NATURA 2000:
 - Την οδηγία **92/43/ΕΟΚ** ή «Οδηγία Οικοτόπων» και
 - Την οδηγία **2009/147/ΕΚ** ή «Οδηγία Πτηνών»
- Η Ελλάδα έχει χαρακτηρίσει σήμερα **202** Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) και **239** Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) με έκταση ίση με το 27% της χερσαίας της έκτασης και του 6% της θαλάσσιας.

LIFE Natura 2000
Value Crete

ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ NATURA 2000

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Προστατευόμενων Περιοχών NATURA 2000 αποτελεί το βασικό νομικό και θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία της βιοποικιλότητας. Βασίζεται σε δύο Ευρωπαϊκές Οδηγίες:

1. την **Οδηγία 92/43/ΕΟΚ** «Για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» (ή «Οδηγία Οικοτόπων» [Habitats Directive]), και
2. την **Οδηγία 2009/147/ΕΚ** «Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών» (ή «Οδηγία Πτηνών» [Birds Directive]), που αντικατέστησε την αρχική Οδηγία 79/409/ΕΟΚ.

Κύριος στόχος της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ είναι η προστασία της βιολογικής ποικιλότητας μέσω της διατήρησης των φυσικών οικοτόπων στο ευρωπαϊκό έδαφος. Για το λόγο αυτό θεσμοθετείται ένα συνεκτικό οικολογικό δίκτυο **Ειδικών Ζωνών Διατήρησης** (Special Areas of Conservation - SACs/ ΕΖΔ) με την ονομασία "NATURA 2000", όπου συμπεριλαμβάνονται και οι **Ζώνες Ειδικής Προστασίας** για την ορνιθοπανίδα (Special Protection Areas - SPAs/ ΖΕΠ) που έχουν καθοριστεί από την "Οδηγία Πτηνών".

Επιπλέον, οι δύο οδηγίες συμβάλλουν στην επίτευξη των σκοπών διεθνών συμβάσεων όπως η Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα και η Σύμβαση της Βέρνης, τις οποίες η Ευρωπαϊκή Κοινότητα συνολικά ή/και το κάθε κράτος μέλος χωριστά έχουν κυρώσει. Η θέσπιση του ελληνικού δικτύου NATURA 2000 προϋποθέτει την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις αντίστοιχες κοινοτικές οδηγίες. Στην Ελλάδα, η εναρμόνιση της Οδηγίας για τα Πουλιά έγινε με την Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) 414985/29-11-85, ενώ η εναρμόνιση της Οδηγίας των Οικοτόπων έγινε με την ΚΥΑ 33318/3028/1998, η οποία και συνδέει τη θεσμοθέτηση των περιοχών του οικολογικού δικτύου NATURA 2000 με το σύστημα και τις διαδικασίες του Νόμου 1650/1986 "περί προστασίας του περιβάλλοντος".

Οι περιοχές NATURA 2000 περιλαμβάνουν τις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, οι οποίες προεκυψαν μέσα από μία διαδικασία εφαρμογής του νομικού πλαισίου των δύο παραπάνω Οδηγιών. Αρχικά, τα κράτη μέλη είχαν την υποχρέωση να καταγράφουν τους τύπους οικοτόπων (ενδιατημάτων) με την έκταση που καταλαμβάνουν σε καθεμία από αυτές, καθώς και τα είδη χλωρίδας και πανίδας που αναφέρονταν στα Παραρτήματα I και II της Οδηγίας των Οικοτόπων (εκτός των πουλιών) και τα αντίστοιχα πληθυσμιακά δεδομένα τους, και στη συνέχεια να αποστέλλουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έναν κατάλογο προτεινόμενων περιοχών προς ένταξη στο Δίκτυο NATURA 2000. Στη συνέχεια, με τη συνεργασία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, έγινε η σύνταξη ενός Καταλόγου Τόπων Κοινοτικής Σημασίας (List of Sites of Community Importance - SCI) και ορίστηκε ο τελικός κατάλογος περιοχών του δικτύου, οι οποίες περιελάμβαναν τόσο τους Τόπους Κοινοτικής Σημασίας, όσο και τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας για τα πουλιά και έπρεπε να χαρακτηριστούν από τα κράτη-μέλη ως Ειδικές Ζώνες Διατήρησης εντός, το πολύ, έξι ετών.

Σε επίπεδο Ε.Ε. υπάρχουν περισσότερες από 27.000 περιοχές ενταγμένες στο δίκτυο NATURA 2000 και καλύπτουν έκταση μεγαλύτερη των 780.000 km² (18,12% του εδάφους της Ε.Ε.). Στην Ελλάδα το δίκτυο NATURA 2000 περιλαμβάνει 419 περιοχές που καλύπτουν 42.946 τ.χλμ., έκταση που αντιστοιχεί περίπου στο 27% της χέρσου και 6% των χερικών υδάτων της χώρας.

*Οι αναγραφόμενες περιοχές, τα κατανομή αρχεία και η κατανομή όλων των στοιχείων των κοινοτικών περιοχών στο δίκτυο NATURA 2000 στην Ελλάδα

3

Κατάλογος προστατευόμενων περιοχών NATURA2000 στην Κρήτη

- Κωδικό περιοχής
- Κατηγορία (ΕΖΔ, ΖΕΠ ή και τα 2)
- Ονομασία περιοχής
- Έκταση
- Οικότοπος προτεραιότητας
- Είδη χαρακτηρισμού της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ

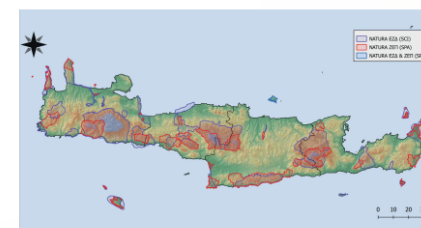
- Στην Κρήτη έχουν χαρακτηριστεί 53 περιοχές NATURA 2000 και η έκτασή τους καλύπτει περίπου το 30% της συνολικής έκτασης του νησιού.
 - 25 ΖΕΠ (Ζώνες Ειδικής Προστασίας)
 - 27 ΕΖΔ (Ειδικές Ζώνες Διατήρησης)
 - 1 ΖΕΠ – ΕΖΔ (Νήσος Ντία)

ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ NATURA 2000 ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ				
Α.Α	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤ.	ΟΝΟΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ (ΧΩΡΟΙ)
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ				
1	GR4310001	ΕΖΔ	Γαυδύτης - Φαράγγι Αιγιάλης	716
2	GR4310003	ΕΖΔ	Νήρος Δες	1188
3	GR4310004	ΕΖΔ	Αναρτή Αμπελιώτης (στο Ανατολικό άκρο Κόκκας Πύργου)	3400
4	GR4310005	ΕΖΔ	Αετοπόρους (Κόκκας)	1617
5	GR4310006	ΕΖΔ	Δάμνη Ουράλιος Βασιλείας (Σάμνη - Ουράλιος)	798
6	GR4310009	ΕΖΔ	Κορυμνίσι - Βουναράκι Νήρος	3.847
7	GR4310010	ΕΖΔ	Όρος Γαυδύτης	4.119
8	GR4310011	ΕΖΔ	Κορυφή Κόκκας (Δάμνη Κόκκας)	6.195
9	GR4310012	ΕΖΔ	Εκκλησία Γαυδύτης Μουσείο	2.86
10	GR4310013	ΕΖΔ	Αετοπόρους Όρη (Κόκκας)	2.86
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ				
11	GR4320001	ΕΖΔ	Δάμνη Ουράλιος Βασιλείας, Καυδύτης, Σάμνη, Κόκκας, Λεβαντίου, Κόκκας	5400
12	GR4320003	ΕΖΔ	Νήρος Κόκκας	3180
13	GR4320004	ΕΖΔ	Μονή Κόκκας (Φαράγγι Κόκκας και γύρω περιοχή)	852
14	GR4320005	ΕΖΔ	Όρος Φαυδύτης και γύρω περιοχή	852
15	GR4320006	ΕΖΔ	Βορειοανατολική Άκρη Κορυμνίσι Διονυσίου, Ελλάδα και Χερσόνησος Σάμνη Φάρα Μαύρο Αδελφί - Ν.Σ. Άκρη Πλάκας και Βασιλείας	1307
16	GR4320008	ΕΖΔ	Νήρος Κορυμνίσι και περιοχή Βασιλείας Ουράλιος Δ	807
17	GR4320009	ΕΖΔ	Βορειοανατολική Άκρη Κορυμνίσι	3.768
18	GR4320010	ΕΖΔ	Λαδύρας Κορυμνίσι - Μαύρο Δάμνη	16.159
19	GR4320011	ΕΖΔ	Διονυσίου, Νήρος	53
20	GR4320013	ΕΖΔ	Φαράγγι Τελερίτης - Βασιλείας	2.81
21	GR4320014	ΕΖΔ	Νοτιοανατολ. (Φαυδύτης) (Κόκκας)	1.237
22	GR4320016	ΕΖΔ	Όρη Διονυσίου	3.91
23	GR4320017	ΕΖΔ	Νήρος Κορυμνίσι γύρω υψόμετα, υψόμετα Κόκκας	48
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ				
24	GR4330001	ΕΖΔ	Όρος Κόκκας	470
25	GR4330003	ΕΖΔ	Κορυμνίσι Φαυδύτης - Μονή Πράβλης - Εκκλησία Φαυδύτης	364
26	GR4330004	ΕΖΔ	Προσέοιο υψόμετα - Πλάτος - Νήος Σαυδύτης - Πράβλης Πράβλης και Εκκλησία Γαυδύτης, Ανατολική Άκρη Κόκκας/Πράβλης	1312
27	GR4330005	ΕΖΔ	Όρος Με(Βαλ)ζας, Γρανωτός, Κόκκας	3991
28	GR4330006	ΕΖΔ	Σαυδύς - Αμυγδα - Κόκκας	8.125
29	GR4330007	ΕΖΔ	Κορυμνίσι Φαυδύτης, Φαυδύτης Πράβλης	7.59
30	GR4330008	ΕΖΔ	Προσέοιο Σαυδύτης	1.12
31	GR4330009	ΕΖΔ	Όρος Φαυδύτης (Βορειοανατολικά)	10.4

4 | Πρόγραμμα LIFE Natura 2000 Value Crete (LIFE13INF/GR/000188)

LIFE Natura 2000
Value Crete

“Οι οικολογικές υπηρεσίες, τα κοινωνικά οφέλη και η οικονομική αξία των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων στις περιοχές του δικτύου NATURA 2000 στην Κρήτη”

Τι είναι οι οικοσυστημικές υπηρεσίες;

Κατηγορίες οικοσυστημικών περιοχών:

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Τα τοπικά φυσικά οικοσυστήματα της Κρήτης παρέχουν πλήθος ωφελειών για την υγεία και την ευημερία των κατοίκων του νησιού. Τα τελευταία χρόνια έχει γίνει ακόμη περισσότερο συνειδητή η πολύτιμη συμβολή του φυσικού κεφαλαίου της Κρήτης στην οικονομική πρόοδο τόσο σε επίπεδο τοπικής δραστηριότητας όσο και επίπεδο νησιού. Τα φυσικά οικοσυστήματα παρέχουν οφέλη που προωθούν την οικονομική ανάπτυξη, προσφέρουν νέες ευκαιρίες για επενδύσεις και απασχόληση, αλλά και για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και της ποιότητας ζωής στην Κρήτη. Συνεπώς, η προστασία και διατήρηση ή υποβάθμιση των φυσικών οικοσυστημάτων αυξάνει ή μειώνει αντίστοιχα το εύρος των ωφελιών που μπορεί να αποκομίσει η τοπική κοινωνία της Κρήτης στο μέλλον, οι οποίες ορίζονται ως υπηρεσίες των οικοσυστημάτων.

Η αποτίμηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών είναι ένα μέσο για την εκτίμηση της παροχής αυτών των υπηρεσιών με οικονομικούς όρους, που σκοπό έχει την ενσωμάτωση των οικονομικών αξιών της βιοποικιλότητας και των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων στη χάραξη πολιτικής και στη βελτίωση των διαδικασιών λήψης περιβαλλοντικών αποφάσεων.

Το 2000, ο ΟΗΕ ξεκίνησε μια πρωτοβουλία αποτίμησης των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων σε παγκόσμιο επίπεδο, τα συμπεράσματα της οποίας καταγράφηκαν στην αντίστοιχη έκθεση (Millennium Ecosystem Assessment) η οποία ολοκληρώθηκε το 2005 και καθορίζει τέσσερις κύριες κατηγορίες οικοσυστημικών υπηρεσιών:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	Παροχή Ενδιατήματος, Διατήρηση Κύκλου Ζωής, Κύκλος του νερού, Παραγωγή Οξυγόνου
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	Συγκέντρωση και Αποθήκευση Άνθρακα, Προστασία από ακραία καιρικά φαινόμενα, Προστασία από διάβρωση, Επικοινωνία
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	Ψυχαγωγία, Τουρισμός, Καλλιτεχνική έμπνευση, Εκπαίδευση
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ	Τροφή, Πρώτες ύλες, Πόσιμο Νερό, Φαρμακευτικές ουσίες

Η βιοποικιλότητα της Κρήτης είναι αξιοσημείωτη. Συμπεριλαμβάνει περίπου 1.700 είδη φυτών, από τα οποία το 9% είναι ενδημικά ενώ η πανίδα των ορεινών περιοχών περιλαμβάνει είδη που είναι προσαρμοσμένα στις ακραίες συνθήκες που τις χαρακτηρίζουν, πολλά από τα οποία προστατεύονται από εθνικές και διεθνείς συμβάσεις.

Οι ορεινές περιοχές των περιοχών NATURA 2000 αποτελούν ενδιάμεση πολλών αρμυρικών φυτών (φασκόμηλο, ρίγανη, θρούμπι κ.ά.), η χρήση των οποίων ως φαρμακευτικά φυτά, βότανα και τροφή, χρονολογείται από την αρχαιότητα. Κάποια από αυτά χρησιμοποιούνται και στη μελισσοκομία (βιμάρφι), ενώ υπάρχουν και εκείνα που καλλιεργούνται στις μέρες μας συνεισφέροντας σημαντικά στην τοπική οικονομία.

Η αγροτική γη χρησιμοποιείται κυρίως για την παραγωγή καλλιεργήσιμων φυτών και για κτηνοτροφικές δραστηριότητες, ενώ παρέχει δυνατότητες κατοίκησης και φυσικές παροχές (π.χ. νερό, προστασία από καιρικά φαινόμενα όπως πλημμύρες κ.ά.) στους ανθρώπους.

6 | Περίγραμμα LIFE Natura 2000 Value Crete (LIFE13 INF/GR/000188)

Παραδείγματα οικοσυστηματικών υπηρεσιών στις περιοχές NATURA 2000 στην Κρήτη

- Δίκταμος ή έρωντας (*Origanum dictamnus*)
Τροφή , θεραπευτικές ιδιότητες
- Όρνιο ή σκάρα (*Gyps fulvus*)
Καθαρισμός οικοσυστήματος
- Γυπαετός ή κοκαλάς (*Gypaetus barbatus*)
Καθαρισμός οικοσυστήματος
- Γερακίνα ή λαγουδογέρακο (*Buteo buteo*)
Προστασία αγροτικών οικοσυστημάτων
- Κρητικός αίγαγρος ή αγρίμι (*Capra aegagrus cretica*)
Καλλιτεχνική έμπνευση

LIFE Natura 2000 Value Crete

Παράκατω δίνονται κάποια από τα σημαντικότερα παραδείγματα στα οποία η βιοποικιλότητα της Κρήτης συνεισφέρει στη λειτουργία των οικοσυστημάτων του νησιού.

Ο Δίκταμος ή έρωντας (*Origanum dictamnus*)
είναι ένα από τα ενδημικά αρωματικά φυτά που αναπτύσσονται στις σχισμές απόκρημνων ασβεστολιθικών γκρεμών και φαράγγιων ως χαμόφυτο αλλά τις τελευταίες δεκαετίες έχει ξεκινήσει και η καλλιέργειά του σε συγκεκριμένα σημεία του νησιού. Το συναντάμε σε 20 από τις 53 περιοχές του δικτύου NATURA 2000 (στοιχεία <http://natura2000.eea.europa.eu/>). Ο Ιπποκράτης, ο Θεόφραστος και ο Αριστοτέλης μίλησαν για τις θεραπευτικές του ιδιότητες, ενώ γίνονταν εξαγωγές δικτάμου από την Κρήτη προς την υπόλοιπη Ελλάδα. Στη λαογραφική ιστορία της Κρήτης ο δίκταμος είναι το φυτό του έρωτα, καθώς κατά μία άποψη η συλλογή του από τα δύσβατα σημεία που φυτεύεται γίνεται από τους ερωτευμένους ως απόδειξη της αγάπης τους. Στις μέρες μας παράγονται μια σειρά από αγαθά με βάση το δίκταμο όπως ροφήματα και διάφορα καλλυντικά προϊόντα.

Το Όρνιο ή σκάρα ή καναβός ή θρόσα (*Gyps fulvus*)
αποτελεί προστατευόμενο είδος και συναντάται σε 21 από τις 53 περιοχές του δικτύου Natura 2000. Το όρνιο τρέφεται με νεκρά κτηνοτροφικά ζώα μεσαίου ή μεγάλου μεγέθους, όπως ιπποειδή και βοοειδή και λειτουργεί ως καθαριστής του οικοσυστήματος.

Ο Γυπαετός ή κοκαλάς (*Gypaetus barbatus*)
είναι επίσης μεγάλο πτερυγοφόρο αρπακτικό που τρέφεται κυρίως με κόκκαλα κτηνοτροφικών ζώων, κυρίως αιγοπροβάτων. Πολύ σπάνιο είδος, ο γυπαετός εξαπλώνεται σε όλους τους ορεινούς όγκους της Κρήτης (υψόμετρο 600-2500 μ.). Είναι είδος προτεραιότητας και η Κρήτη αποτελεί το τελευταίο του καταφύγιο στην Ελλάδα.

Η Γερακίνα ή λαγουδογέρακο (*Buteo buteo*)
είναι ένα από τα πιο κοινά είδη αρπακτικών στα αγροτικά οικοσυστήματα της Κρήτης και έχει καταγραφεί συνολικά σε 23 από τις 53 περιοχές του δικτύου NATURA 2000 (στοιχεία <http://natura2000.eea.europa.eu/>). Οι πιο συχνόι βιότοποι που συναντάται είναι οι αγροτικές καλλιέργειες, όπως της ελιάς και του αμπελιού, και τα δάση. Τρέφεται, παρά το όνομά του, κυρίως με ποντίκια και έτσι χρησιμεύει στην προστασία των αγροτικών οικοσυστημάτων από φυσικούς εχθρούς.

Ο κρητικός αίγαγρος ή αγρίμι (*Capra aegagrus cretica*)
είναι το πιο γνωστό ζώο της Κρήτης. Είναι ενδημικό και προστατευόμενο υποείδος και συναντάται στο φαράγγι της Σαμαριάς και στα γειτονικά φαράγγια. Αποτελεί σύμβολο των άγριων βουνών της Κρήτης και έχει αποτελέσει πηγή καλλιτεχνικής έμπνευσης.

"Οι οικολογικές υπηρεσίες, τα κοινωνικά οφέλη και η οικονομική αξία των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων στις περιοχές του δικτύου Natura 2000 στην Κρήτη"

17

Χάρτες ανά Περιφερειακή ενότητα (Χανίων)

Περιλαμβάνει:

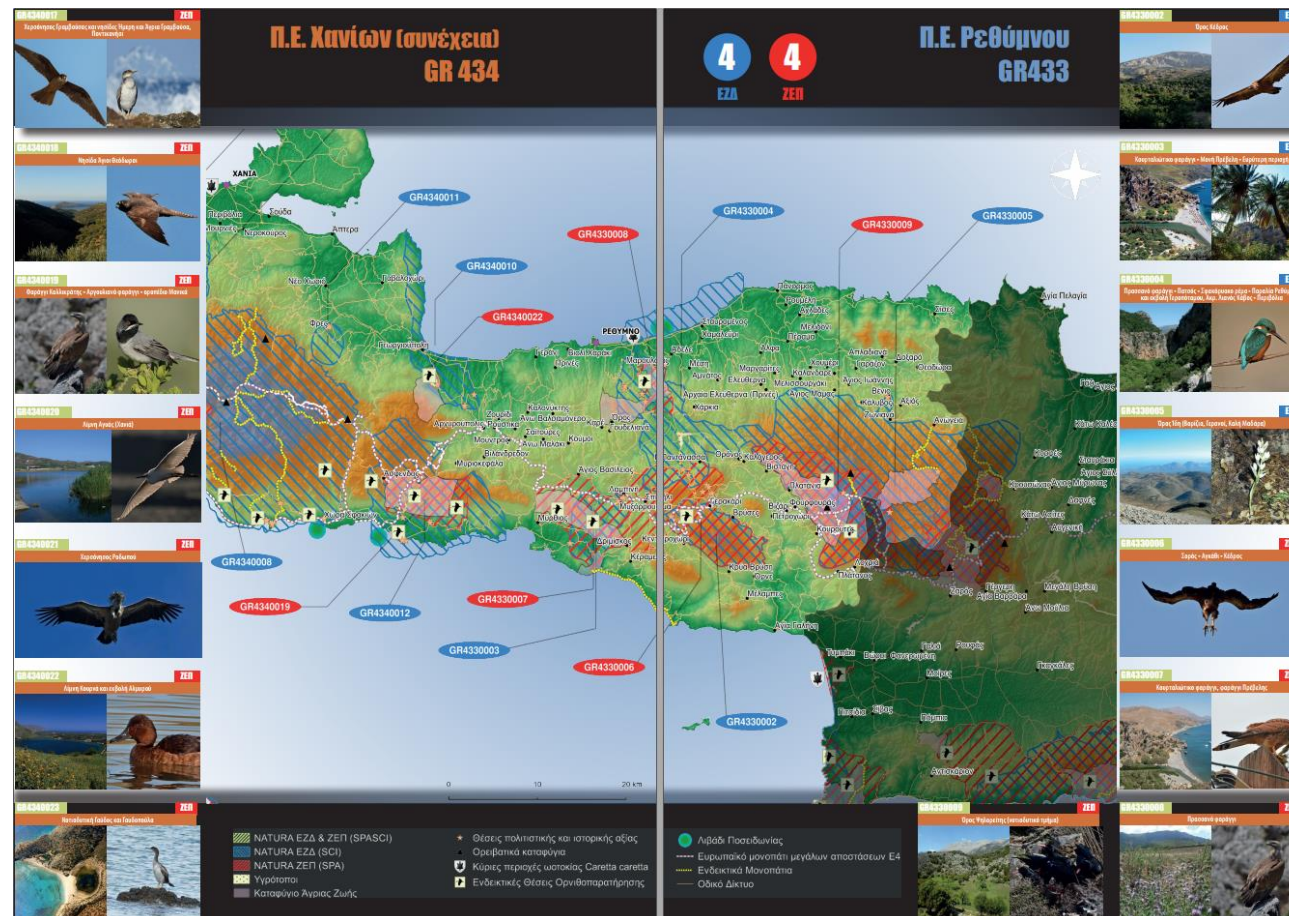
- Περιοχές NATURA 2000
- Φωτογραφίες χαρακτηριστικών ειδών - τοπίων
- Καταφύγια Άγριας Ζωής
- Θέσεις πολιτιστικής και ιστορικής αξίας
- Ενδεικτικές Θέσεις Οрниθοπαράτηρησης
- Κύριες περιοχές ωτοκίας *Caretta caretta*
- Λιβάδια Ποσειδωνίας
- Ενδεικτικά Μονοπάτια
- Οδικό Δίκτυο

Χάρτες ανά Περιφερειακή ενότητα (Ρεθύμνου)

Περιλαμβάνει:

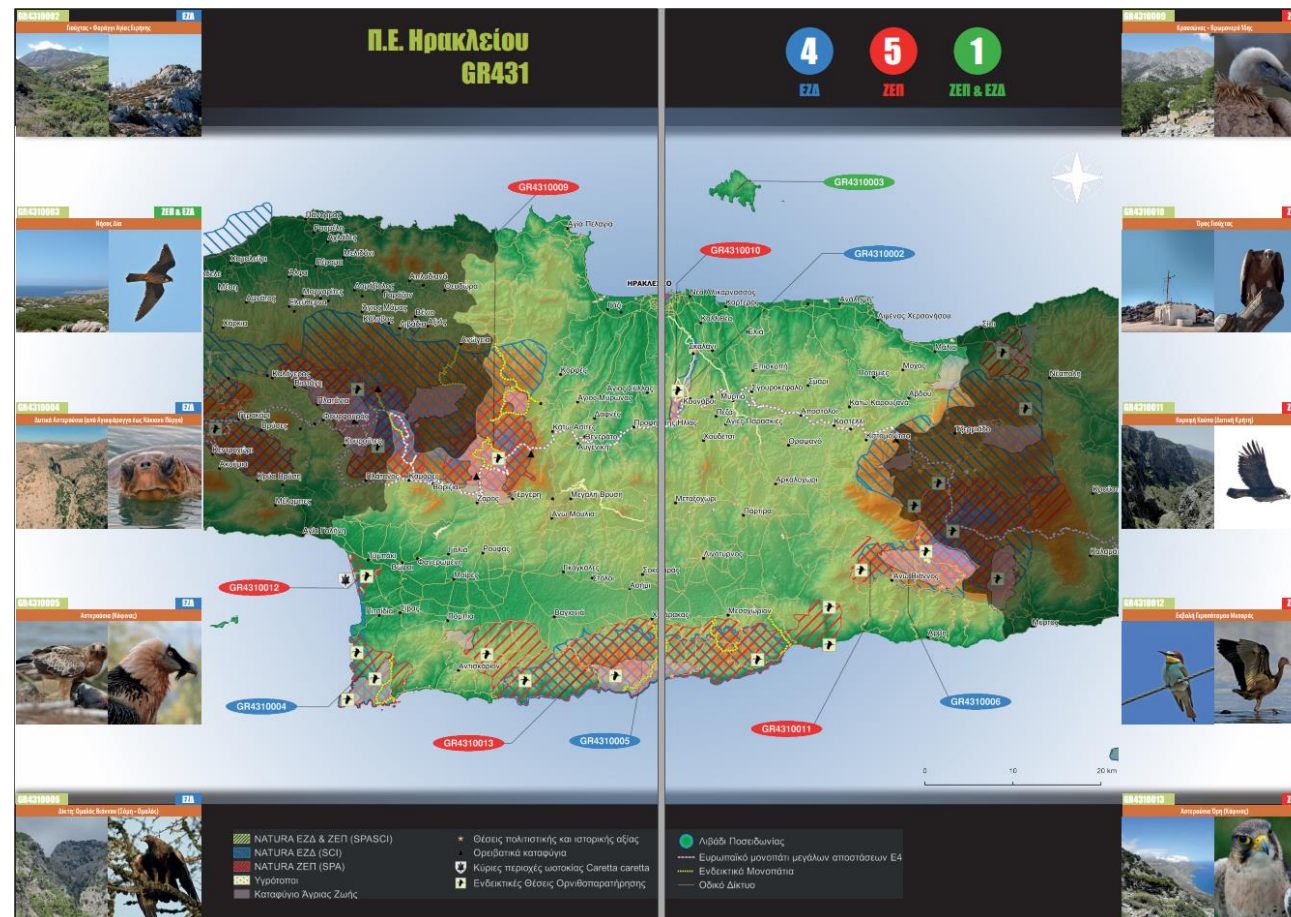
- Περιοχές NATURA 2000
- Φωτογραφίες χαρακτηριστικών ειδών - τοπίων
- Καταφύγια Άγριας Ζωής
- Θέσεις πολιτιστικής και ιστορικής αξίας
- Ενδεικτικές Θέσεις Ορνιθοπαράτηρησης
- Κύριες περιοχές ωοτοκίας *Caretta caretta*
- Λιβάδια Ποσειδωνίας
- Ενδεικτικά Μονοπάτια
- Οδικό Δίκτυο

Χάρτες ανά Περιφερειακή ενότητα (Ηρακλείου)

Περιλαμβάνει:

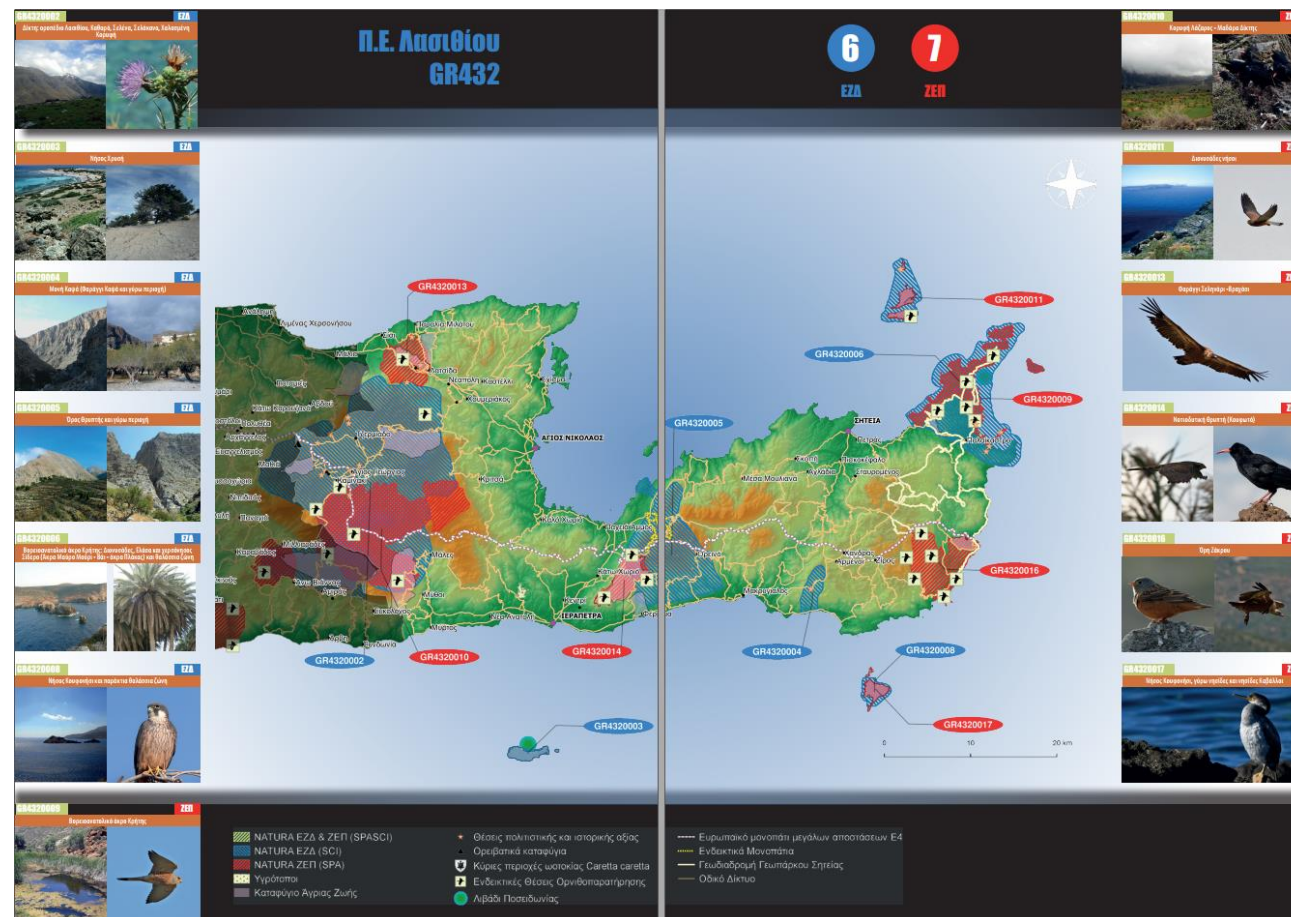
- Περιοχές NATURA 2000
- Φωτογραφίες χαρακτηριστικών ειδών - τοπίων
- Καταφύγια Άγριας Ζωής
- Θέσεις πολιτιστικής και ιστορικής αξίας
- Ενδεικτικές Θέσεις Ορνιθοπαράτηρησης
- Κύριες περιοχές ωοτοκίας *Caretta caretta*
- Λιβάδια Ποσειδωνίας
- Ενδεικτικά Μονοπάτια
- Οδικό Δίκτυο

Χάρτες ανά Περιφερειακή ενότητα (Λασιθίου)

Περιλαμβάνει:

- Περιοχές NATURA 2000
- Φωτογραφίες χαρακτηριστικών ειδών - τοπίων
- Καταφύγια Άγριας Ζωής
- Θέσεις πολιτιστικής και ιστορικής αξίας
- Ενδεικτικές Θέσεις Ορνιθοπαρατήρησης
- Κύριες περιοχές ωοτοκίας *Caretta caretta*
- Λιβάδια Ποσειδωνίας
- Ενδεικτικά Μονοπάτια
- Οδικό Δίκτυο
- Γεωδιαδρομή Γεωπάρκου Σητείας

Κύριες τουριστικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στις προστατευόμενες περιοχές NATURA 2000

Αναφέρονται οι κύριες μορφές εναλλακτικού τουρισμού (αγροτουρισμός, οικοτουρισμός, τουρισμός περιπέτειας κ.α.) με πληροφορίες όπως:

- Ενδεικτικός εξοπλισμός.
- Τι να προσέξει ο επισκέπτης.
- Τι επιτρέπεται και τι όχι.

ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο αρμονικός συνδυασμός των βουνών, των φαράγγιων και των 5.000 σπηλαιωδών σχηματισμών της Κρήτης με τη θάλασσα καθώς και ο αρχαιολογικός, ιστορικός, λαογραφικός, γεωγραφικός και θρησκευτικός της πλούτος την καθιστούν ιδανικό προορισμό για πλήθος εναλλακτικών τουριστικών δραστηριοτήτων. Οι σημαντικότερες μορφές εναλλακτικού τουρισμού που επικρατούν στις περιοχές Natura 2000 της Κρήτης είναι ο οικοτουρισμός, ο αγροτουρισμός, ο ορειβατικός τουρισμός, ο χειμερινός τουρισμός, ο φυσιολατρικός και περιπατητικός τουρισμός, ο πολιτιστικός και ο θρησκευτικός τουρισμός.

ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο αγροτουρισμός ή αγροτικός τουρισμός είναι μια ειδική μορφή τουρισμού υπαίθρου όπου οι δραστηριότητες συμβαίνουν σε αγροτικές περιοχές και σχετίζονται με το αγροτικό πολιτιστικό στοιχείο, τις αγροτικές ασχολίες, τα τοπικά προϊόντα, την παραδοσιακή μαγειρική και την παροχή υπηρεσιών φιλοξενίας και εστίασης σε χώρους με αγροτικές εγκαταστάσεις. Αποτελεί μία από τις σημαντικότερες ευκαιρίες για εργασία διατηρώντας την οικολογική αξία και την υψηλή ποιότητα των υπηρεσιών των αγροτικών οικοσυστημάτων.

ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο οικοτουρισμός στις προστατευόμενες περιοχές είναι ο τουρισμός που αναπτύσσεται στη φύση, ο οποίος, αντίθετα από τον μαζικό τουρισμό, δεν υπερβαίνει τη φέρουσα ικανότητα της περιοχής, ενώ ταυτόχρονα προωθεί την προστασία του φυσικού, αρχαία αλλά και του πολιτιστικού περιβάλλοντος και συμβάλλει στην τοπική οικονομία και στη διατήρηση της συνοχής του κοινωνικού ιστού. Οι περιοχές NATURA 2000 της Κρήτης προσφέρονται για άσκηση οικολογικού τουρισμού, με πολλές διαδρομές για πεζοπορία, ορειβασία και πολλά σημεία ορνιθοπατητήρησης.

ΟΡΝΙΘΟΠΑΤΗΤΗΣΗ

Χιλιάδες άτομα σε όλο τον κόσμο αρέσκονται στο να παρατηρούν τις συνήθειες των πουλιών, μαθαίνουν να τα αναγνωρίζουν, καταμετρούν τους πληθυσμούς τους και φωτογραφίζουν τα ιδιαίτερα γνωρίσματα του κάθε είδους. Η Κρήτη παρουσιάζει μεγάλη ποικιλότητα όσον αφορά στην ορνιθοπανίδα, καθώς στο νησί παρατηρούνται περισσότερα από 300 είδη πτηνών στις 26 από τις 53 περιοχές NATURA 2000 του νησιού που έχουν χαρακτηριστεί ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας για την Ορνιθοπανίδα (ΖΕΠ).

Σημαντική θέση στην ορνιθοπανίδα του νησιού κατέχουν τα αρπακτικά. Χαρακτηριστικά είδη είναι: το όρνιο ή καναβός ή σκάρος (Gyps fulvus), ο γυπαετός ή κοκκαλάς (Gypaetus barbatus), ο χρυσαετός ή βιτοίλα (Aquila chrysaetos), ο σπιζαετός ή φιλάδελας (Aquila fasciata), ο πετρίτης ή φάλκονας (Falco peregrinus) και ο μαυρόγυπας (Aegypius monachus) με λιγοστά άτομα. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού μεγάλοι πληθυσμοί μαυροπετρίτων (Falco eleonorae) αναπαράγονται στις απόκρημνες ακτές των νησιών βορείως της Κρήτης.

Ενδεικτικός Εξοπλισμός

- Οπτικός εξοπλισμός (κιάλια, φωτογραφική μηχανή με τηλεφακό)
- Οδηγός Πεδίου και σημειωματάριο

LIFE Natura 2000 Value Crete

Προσοχή πρέπει να δοθεί στο να μην προκληθεί όχληση στα πουλιά ειδικά κατά την περίοδο της αναπαραγωγής τους. Σύμφωνα με την οδηγία 79/409/ΕΟΚ : Για τη διατήρηση των άγριων ειδών πτηνών (Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Αριθ. L 103/1975) απαγορεύεται ο ηθελιμένος φόνος ή η σύλληψη των πουλιών με οποιονδήποτε τρόπο, η ηθελιμένη καταστροφή ή βλάβη των φωλιών και των αβγών, η αφαίρεση των φωλιών, η σύλληψη των αβγών στη φύση και η κατοχή τους έστω και κενών, η ηθελιμένη ενόχληση των πουλιών ιδιαίτερα κατά την περίοδο αναπαραγωγής, η κατοχή των ειδών των οποίων απαγορεύεται το κυνήγι και η σύλληψη.

Αναπαραγωγή της περιόδου των κορπιδιών αρπακτικών (www.ornithologia.gr)

Είδος	Λατινική ονομασία	Αρχή	Τέλος (μέχρι και)
Γυπαετός	Gypaetus barbatus	Ιανουάριος	Ιούλιος
Όρνιο	Gyps fulvus	Ιανουάριος	Αύγουστος
Ασπροπόρτης	Neophron percnopterus	Απρίλιος	Σεπτέμβριος
Χρυσαιός	Aquila chrysaetos	Φεβρουάριος	Ιούλιος
Σπιζαετός	Hieraaetus fasciatus	Ιανουάριος	Ιούνιος
Αετοερακίνα	Buteo nufinus	Απρίλιος	Ιούλιος
Βραχοκρίνελο	Falco tinnunculus	Απρίλιος	Ιούνιος
Μαυροπετρίτης	Falco eleonorae	Ιούλιος	Οκτώβριος
Πετρίτης	Falco peregrinus	Μάρτιος	Ιούνιος
Μπούφος	Bubo bubo	Φεβρουάριος	Ιούλιος
Κοκκαλάς	Athene noctua	Μάρτιος	Ιούνιος

ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ - ΟΡΕΙΒΑΣΙΑ

Ιδανικός τρόπος εξερεύνησης των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 είναι η πεζοπορία μέσα από μονοπάτια που διασχίζουν τις περιοχές. Στις αναρτημένες οροπλαγιές των βουνών και των φαράγγιων υπάρχουν επίσης εξαιρετικά αναρρηκτικά πεδία. Κατά μήκος της Κρήτης περνά και το Ευρωπαϊκό μονοπάτι E4 που ξεκινά από τα Πυρηνία και καταλήγει στη Ζάκρο. Ειδικά στην Κρήτη το E4 περνά από πολλά μονοπάτια, οικισμούς, μοναστήρια και ψηλά βουνά. Στις καθαρά ορεινές διαδρομές της Κρήτης απαιτείται πλήρης ορειβατικός εξοπλισμός, ενώ στις πεδινές και τις ημιορεινές είναι επαρκής ο ελαφρύς εξοπλισμός.

Ενδεικτικός Εξοπλισμός για απλή πεζοπορία

- Ορειβατικά μπότες - άρβυλα τα οποία να πάνουν στον αστράγαλο
- Κάλτσες βαμβάκερες ή μάλλινες
- Ντυνόμασε σε στρώσεις με κατάλληλο ρουχισμό - αντιανεμικό
- Ανάλογα με την εποχή έχουμε μαζί σκούφο, γάντια, καπέλο, γυαλιά ηλίου, αντηλιακή κρέμα
- Σακίδιο που να περιέχει ενδεικτικά: παγούρι με νερό, ατομικό φαρμακείο, κατάλληλη τροφή, πλαστικές σακούλες και πυξίδα, σουγιά, σφυρίχτρα, σπρίτσα.

*Ο οικολογικός υπαίτης, τα κοινωτικά πράξη και η οικονομική αξία των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων στις περιοχές του δικτύου Natura 2000 στην Κρήτη

Κύριες τουριστικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στις προστατευόμενες περιοχές NATURA 2000

Αναφέρονται οι κύριες μορφές εναλλακτικού τουρισμού (αγροτουρισμός, οικοτουρισμός, τουρισμός περιπέτειας κ.α.) με πληροφορίες όπως:

- Ενδεικτικός εξοπλισμός.
- Τι να προσέξει ο επισκέπτης.
- Τι επιτρέπεται και τι όχι.

Για πεζοπορία σε χειμερινό βουνό εκτός των παραπάνω θα χρειαστούμε:

- Χειμερινά αρβύλα
- Γκέτες, Κραμπόν, Πιολέ
- Φλις παντελόνι ή αντανεμικό και θερμοεξώρυχα
- Δεύτερα ρούχα σε περίπτωση που χρειαστεί να αλλάξουμε
- Αλουμινοκουβέρτα

Προτείνεται πριν ξεκινήσουν οι επισκέπτες την πεζοπορία σε μια προστατευόμενη περιοχή, να συμβουλευτούν τις αρμόδιες αρχές για τους κανονισμούς και όρους πρόσβασης όπως επίσης και για τους κανόνες ορθής συμπεριφοράς στο βιότοπο που θα επισκεπτούν. Γενικά θα πρέπει να αποφεύγουν: την όληση της πανίδας, την καταστροφή ή αλλοίωση οποιοδήποτε πολιτιστικού μνημείου, γεωλογικών σχηματισμών, των πινακίδων ή άλλων κατασκευών σήμανσης-πληροφόρησης, την απόθεση απορριμάτων σε άλλες θέσεις, πέρα από τις καθορισμένες για το σκοπό αυτό και το άναμμα φωτιάς.

Για λόγους διατήρησης των οικοσυστημάτων και των ενδημικών ειδών χλωρίδας και πανίδας, απαγορεύεται η συλλογή, κοπή, εκρίζωση, κατοχή και μεταφορά δειγμάτων κάθε είδους, η εμπορία, η άμεση ή έμμεση θανάτωση τους – σε κάθε στάδιο του βιολογικού τους κύκλου – καθώς και η βλάβη ή καταστροφή των ενδιαιτημάτων τους.

Επίσης προτείνεται να ενημερωθούν από τα έντυπα και την ιστοσελίδα του προγράμματος για τις προσβάσεις, τις διαδρομές και τις ιδιαιτερότητες της περιοχής για την ασφάλεια τους.

Το νησί διαθέτει καταφύγια σε όλους τους μεγάλους ορεινούς όγκους του, τα οποία συντηρούν οι ορειβατικοί σύλλογοι του νησιού. Ενδεικτικά κάποια από αυτά είναι τα:

- Λιμναίο στο Λασιθί
- Πρίνος και Σαμάρι στο Ηράκλειο,
- Λάκου Μιγερού και Τουμπιτάς Πρίνος στο Ρέθυμνο και
- τα Καλλέργη, Ταύρης, Χουλιόπουλο, Βόλκα στα Χανιά.

ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ (ΚΑΤΑΔΥΣΙΣ - ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΚΑΪΑΚ - ΙΣΤΙΟΠΛΟΪΑ - ΑΛΙΕΙΑ)

Με δεδομένο ότι υπάρχουν 25 εκατ. αυτοδύτες στον κόσμο, η Κρήτη λόγω κλίματος, μοναδικού θαλάσσιου περιβάλλοντος και ιστορίας, θα μπορούσε να κατακτήσει ένα σημαντικό μερίδιο της αγοράς. Ο καταδυτικός τουρισμός είναι ήδη αναπτυγμένος στο νησί με περίπου 20 καταδυτικά κέντρα σε πολλά σημεία της βόρειας ακτής και λιγότερα στα νότια παράλια. Η ακτογραμμή και οι κόλποι της Κρήτης προσφέρουν εξαιρετικά πεδία άσκησης θαλάσσιου καγιάκ ενώ η ανοικτή θάλασσα της προσφέρεται ιδανικά για ιστιοπλοία.

Ενδεικτικός Εξοπλισμός Καταδύσεων

- Μάσκα - αναπνευστήρας
- Βατραχοπέδιλα
- Ρυθμιστής πνευστότητας
- Καταδυτική φιάλη
- Ρυθμιστής αναπνοής με μανόμετρο
- Στολή υγρού τύπου και σύστημα βαρών

18 | Πρόγραμμα LIFE Natura 2000 Value Crete (LIFE13INF/GR/000188)

LIFE Natura 2000 Value Crete

Ο Κανονισμός για την Αλιεία στη Μεσόγειο (Ευρωπαϊκός Κανονισμός 1967/2006) αναγνωρίζει τη σημασία των λιβαδιών της ποσειδωνίας και των κοραλλιογενών σχηματισμών. Ετσι λοιπόν, απαγορεύει την άσκηση αλιείας «με δίχτυα τράτας, δράγες, πεζότρες ή παρόμοια δίχτυα» (Άρθρο 4, παρ. 1) πάνω στα λιβάδια της ποσειδωνίας, καθώς και σε όλες τις περιοχές που έχουν οριστεί για την προστασία τους.

Για τους κοραλλιογενείς σχηματισμούς, ο Κανονισμός για την Αλιεία στη Μεσόγειο (Ευρωπαϊκός Κανονισμός 1967/2006) απαγορεύει την αλιεία «με δίχτυα τράτας, δράγες, πεζότρες ή παρόμοια δίχτυα πάνω από κοραλλιογενή ενδιαιτήματα και ασβεστοφυκικούς βυθούς» (Άρθρο 4, παρ.) σε περιοχές που οφείλουν να οριστούν για την προστασία τους.

ΟΡΕΙΝΗ ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ - MOTOCROSS - 4x4 TZIFT

Η Κρήτη προσφέρεται για ορεινή ποδηλασία, σχεδόν σε όλες τις εποχές του χρόνου και ειδικότερα άνοιξη - καλοκαίρι - φθινόπωρο. Το ανάγλυφο της, προσφέρει μια πλειάδα μονοπατιών και βασικών δρόμων, στους οποίους μπορεί ν' απολαύσει κανείς ορεινή ποδηλασία, σε όλες τις κλίσεις και σε όλα τα εδάφη. Υπάρχουν πτυχές της ορεινής ποδηλασίας που είναι πιο παρόμοιες με αυτές του ορεινού τρέιματος παρά με την κοινή ποδηλασία. Επειδή οι αναβάτες απομακρύνονται συχνά από τον πολιτισμό, κυριαρχεί μια ισχυρή ηθική αυτοδυναμίας στο άθλημα.

Ενδεικτικός Εξοπλισμός Ορεινής Ποδηλασίας

- Ποδηλάτο βουνού
- Κράνος, θώρακες, περικνημίδες, κουτί πρώτων βοηθειών
- Γάντια, γυαλιά, παπούτσια, ρουχισμός
- Ποδηλατικός εξοπλισμός (τρόμπα, σέτ μπαλωμάτων, Φώτα υψηλής έντασης κ.λπ.)
- Συσκευή πλοήγησης GPS

Η διάσχιση βουνών με οχήματα 4x4 ή μηχανές moto cross είναι ένα εύκολος τρόπος εξερεύνησης των ορεινών όγκων και της φύσης του νησιού όμως πρέπει να τονιστεί ότι θα πρέπει να αποφεύγεται η κίνηση τους εκτός οδικού δικτύου σε οικολογικά ευαίσθητες εκτάσεις καθώς και σε μονοπάτια που βρίσκονται σε τέτοιες περιοχές.

ΤΡΟΠΟΙ ΣΥΜΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Ένα γραφείο τουρισμού που δραστηριοποιείται εντός των περιοχών NATURA 2000 προτείνεται:

- Να υιοθετεί κώδικα ορθής πρακτικής και συμπεριφοράς και να τον προβάλλει στους πελάτες του.
- Να συμβουλευτεί τους αρμόδιους φορείς πριν από το σχεδιασμό και την υλοποίηση της δραστηριότητας για τους κανονισμούς που υπάρχουν στην προστατευόμενη περιοχή που θα επισκεφτούν καθώς και για τα πιο εξειδικευμένα μέτρα που μπορεί να υπάρχουν.
- Να προσφέρει ευκαιρίες ξενάγησης στους πελάτες του ώστε να ενημερωθούν για το οικοσύστημα και την προστασία του
- Να ενισχύει την τοπική οικονομία, μέσω της προτίμησης ντόπιων προϊόντων διατροφής και υπηρεσιών
- Να προσφέρει εργασία σε ντόπιους για τις δράσεις στην περιοχή (π.χ. ξεναγού).

19 |

Τι επιτρέπεται και τι απαγορεύεται στις προστατευόμενες περιοχές NATURA 2000

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ - ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ

Οι επισκέπτες των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 θα πρέπει να προστατεύουν το φυσικό περιβάλλον από κάθε δραστηριότητα ή επέμβαση τους που θα μπορούσε να μεταβάλει ή να αλλοιώσει τη φυσική κατάσταση, σύνθεση ή εξέλιξη του, καθώς και από ενέργειες που δύναται να επιφέρουν καταστροφή, φθορά ή αλλοίωση των προστατευόμενων φυσικών σχηματισμών, όπως και των προστατευόμενων τοπίων ή των επί μέρους στοιχείων τους.

Τι επιτρέπεται εντός των προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000 [N.1650/1986, Ν. 4042/2012] (βάσει των περιβαλλοντικών όρων αδειοδότησης, αποστάσεων, χρήσεων, και χρονικών ορίων όπου αυτό προβλέπεται):

- Οι αγροτικές δραστηριότητες.
- Οι κτηνοτροφικές δραστηριότητες.
- Η μελισσοκομία.
- Η βόσκηση.
- Ο οικουρισμός.
- Οι αθλητικές δραστηριότητες.
- Οι δραστηριότητες αναψυχής.
- Η οδοποιία μετά από Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (μελέτη επιπτώσεων εντός NATURA 2000) και την έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.
- Η θήρα των ειδών που αναφέρονται στην Υ.Α. 127568/2533/07-08-2015 (ΦΕΚ Β' 1670) (π.χ. από 20/08/2015 – 29/02/2016 επιτρέπεται η θήρα λαγών, κοιναβιών, τσίχλας, μπεκάτσας κ.ά.).
- Η δάμηση μετά από αυτοφώλια και άδεια των αρμοδίων αρχών.
- Η δημιουργία ορειβατικών καταφυγίων.
- Τουριστικές και άλλες ήπιες μορφές οικονομικές δραστηριότητες μετά από Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση.
- Η συλλογή μαλότητας, ματζουράνας, φασκόμηλου και ρίγανης για την κάλυψη ατομικών αναγκών (ως 500 γρ., την εποχή ανθοφορίας-ωρίμανσης, με χρήση φαλίδας ή μαγαριού και χωρίς να αποκόπτονται όλοι οι βλαστοί κάθε φυτού, ώστε να είναι ασφαλής η αναπαραγωγή αυτών).
- Η συλλογή βοτάνων για εμπορία μόνο μετά από άδεια της αρμόδιας Δασικής Υπηρεσίας.

Τι απαγορεύεται εντός των προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000 [N. 1650/1986, Ν. 4042/2012] (ορισμένες από τις παρακάτω απαγορεύσεις ισχύουν και για περιοχές εκτός του δικτύου NATURA 2000):

- Κάθε δραστηριότητα εντός των περιοχών απόλυτης προστασίας (όπως καθορίζονται στα Διαχειριστικά Σχέδια και/ή στις Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες).
- Η θήρα χωρίς νόμιμη θηρευτική άδεια.
- Η θήρα ειδών της άγριας ζωής (Κανονισμός Ε.Ε. 338/1997, Σύμβαση CITES, Ν. 4042/2012).
- Η θήρα μη θηρεύσιμων ειδών.
- Η θήρα εντός οικιστικών περιοχών και σε ακτίνα 250 μέτρων από αυτές όπως επίσης και εντός καλλιεργούμενων και περιφραγμένων εκτάσεων.
- Η θήρα εντός υγροτόπων και σε απόσταση 300 μέτρων από τις ακτές.
- Η θήρα σε πυρόληπτες εκτάσεις.
- Η θήρα σε οργανολογικούς χώρους.
- Η θήρα σε χώρους όπου υπάρχουν υποδομές της ΔΕΗ.
- Η θήρα σε περίπτωση χιονόπτωσης.
- Η θήρα νότια από φράγματα.
- Η θήρα όταν τοπικές διατάξεις το ορίζουν.
- Η τοποθέτηση δηλητηριωμένων δολωμάτων.
- Η εκρίζωση ή η ολοκληρωτική αποκοπή των βλαστών παντός είδους αρωματικού, φαρμακευτικού, μελισσοκομικού, ανθοκομικού και διακοσμητικού φυτού, δενδρύλλιου, θάμνου, φρύγανου ή πίκας.
- Η συλλογή χωρίς άδεια, με σκοπό την εμπορία μαλότητας, ματζουράνας, δικταμίου, φασκόμηλου και ρίγανης σε όλες τις περιοχές που είναι ενταγμένες στο δίκτυο NATURA 2000.

20 | Πρόγραμμα LIFE Natura 2000 Value Crete (LIFE13INF/GR/000188)

«Οι οικολογικές υπηρεσίες, τα κοινωνικά οφέλη και η οικονομική αξία των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων στις περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 στην Κρήτη»

Σας ευχαριστώ!

Βασίλης Σαμαριτάκης

Δασολόγος - Περιβαλλοντολόγος Α.Π.Θ.

MSc Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών

<https://www.samaritakis.gr>

